

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019-20222

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	TEKSTOLOGIA
Kod przedmiotu/ modułu*	PS26
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	polonistyka stosowana
Poziom kształcenia	studia I stopnia
Profil	ogólnouniwersytecki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr studiów	III rok; sem. 5
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. Maria Krauz, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Pracownicy Zakładu Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
	15	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**zaliczenie z oceną****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Student ma ogólną wiedzę o systemie gramatycznym i odmianach współczesnej polszczyzny.
Ma zaliczone przedmioty: gramatyka opisowa języka polskiego z elementami kultury języka,
stylistyka praktyczna, komunikacja interpersonalna.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Celem zajęć jest poznanie podstawowych zagadnień teoretycznych dotyczących wypowiedzi, gatunku, stylu, tekstu i dyskursu.
C2	Zaznajomienie się ze strukturą tekstów reprezentujących różne gatunki i style.
C3	Zdobycie umiejętności przygotowania tekstu pisemnego.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student poznaje teoretyczne podstawy tekstologii. Zna najważniejsze pojęcia dotyczące tekstu jako całościowego komunikatu.	K_W01; K_W02, K_W03
EK_02	Student poznaje makro- i mikro struktury różnych typów tekstu. Potrafi zanalizować i krytycznie ocenić delimitatory tekstu, językowe wykładniki spójności, budowę i funkcję tytułu.	K_W03; K_U06; K_U07
EK_03	Potrafi przygotować pracę pisemną, w której uwzględni różne poziomy organizacji tekstu, jego strukturę, funkcję, intencję i globalną semantykę.	K_U02; K_U08; K_02

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Główne kierunki badań nad tekstem. Tekstologia i jej działy. Lingwistyka tekstu a lingwistyka dyskursu.
2. Pojęcie tekstu, wypowiedzi i dyskursu. Ewolucja pojęcia tekst. Relacje między tekstem, gatunkiem i dyskursem. Kryteria tekstowości.
3. Hipertekst jako „wielotekst” nieliniowy. Rodzaje struktur stosowanych w Internecie: hierarchiczne, liniowe, sieciowe, mieszane
4. Kohezja i koherencja. Omówienie językowych środków więzi tekstowej w różnych typach tekstu. Struktura tematyczno-rematyczna zdania i tekstu. Rola operatorów tekstowych w tekście naukowym i potocznym.
5. Status ontologiczny tytułu wobec tekstu. Delimitacja tekstu oraz jej wykładniki strukturalne i semantyczne w różnych gatunkach tekstu.
6. Tekst jako przekaz multimodalny.
7. Kierunki badań nad tekstem.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Czym jest tekst? Analiza definicji słownikowych i encyklopedycznych. Metafory pojęciowe tekstu. Tekst a zdanie.

2. Cechy tekstów ustnych i pisemnych. Analiza językowych wykładników spójności tekstu (na przykładzie tekstów artystycznych, publicystycznych, naukowych i użytkowych).
3. Tytuł tekstu, jego kształt językowy i funkcja. Sposoby tytułowania tekstów należących do różnych stylów i gatunków mowy. Zasady formowania nagłówków prasowych. Ćwiczenia.
4. Początek i koniec tekstu. Analiza formuł inicjalnych i finalnych w tekstach literackich, naukowych i prasowych.
5. Wewnętrzna segmentacja tekstu. Podział na akapity w różnych typach tekstu. Ćwiczenia.
6. Działania na tekście. Przygotowanie planu tekstu, streszczenia, wyciągu z tekstu.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: umiejętność przedstawiania literatury przedmiotu, analiza przykładów, praca w grupach, dyskusja, przygotowanie projektu

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	ocena aktywności studenta na wykładzie i konsultacjach	wykład
EK_02	bieżąca ocena indywidualnych wypowiedzi na ćwiczeniach	ćwiczenia
EK_03	ocena poprawności wykonywanych ćwiczeń	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na zaliczenie składają się następujące elementy:
a) wykład: obecność na wykładzie i aktywne uczestnictwo w nim (dyskusja, zadawanie pytań)
b) ćwiczenia: zapoznanie się z literaturą przedmiotu, interpretacja i analiza przykładów prezentowanych na ćwiczeniach i własnych, przygotowanie pracy pisemnej

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	15 + 15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu,	15 – przygotowanie do ćwiczeń 10 – zredagowanie tekstu

napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Bartmiński J., S. Niebrzegowska-Bartmińska, *Tekstologia*, Warszawa 2009.

Boniecka B., *Lingwistyka tekstu - teoria i praktyka*, Lublin 1999.

de Beaugrande R. A., W. U. Dressler, *Wstęp do lingwistyki tekstu*, Warszawa 1990.

Dobrzyńska T., *Delimitacja tekstu pisanego*, Wrocław 1974.

Dobrzyńska T., *Tekst*, Warszawa 1993.

Duszek A., *Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa*, Warszawa 1998.

Krauz M., *Zdania inicjalne w języku polskim*, Rzeszów 1996.

Wilkoń A., *Spójność i struktura tekstu*, Kraków 2002.

Żydek-Bednarczuk, *Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu*, Katowice 2005.

Tekstologia, t. 4-5. Seria: *Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań*, red. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, Lublin 2004.

Literatura uzupełniająca:

Bartmiński J. (red.), *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.

Dobrzyńska T., *Delimitacja tekstu pisanego i mówionego*, w: *Tekst. Język. Poetyka. Zbiór studiów* pod red. M. R. Mayenowej, Wrocław 1978, s. 101-118.

Gajewska U., *Metatekstemy w języku nauk ścisłych*, Rzeszów 2004.

Kałkowska A., *O spójności tekstu*, „Język Polski” 1987, z. 3-5.

Krauz M., *Relacja między tekstem a dyskursem w polskiej literaturze językoznawczej*, „Słowo. Studia Językoznawcze 1”, red. K. Ożóg, Rzeszów 2010.

Współczesne analizy dyskursu. Kognitywna analiza dyskursu a inne metody badawcze, red. M. Krauz, S. Gajda, Rzeszów 2005.

Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy, red. Z. Bilut-Homplewicz, W. Czachur, M. Smykała, Wrocław 2009.

Ostaszewska D., *Organizacja tekstu a sposób scalania informacji*, Katowice 1991.

Styl a tekst, red. S. Gajda, M. Balowski, Opole 1996.

Tekst. Problemy teoretyczne, red. J. Bartmiński, B. Boniecka, Lublin 1998.

Tekst. Analizy i interpretacje, red. J. Bartmiński, B. Boniecka, Lublin 1998.